

Αρχική σελίδα>Αναζήτηση επαγγελματία του νομικού κλάδου>Αναζήτηση εμπειρογνώμονα

Αναζήτηση εμπειρογνώμονα

I. Κατάλογοι και μητρώα πραγματογνωμόνων

Βάσει της πραγματογνωσίας τους, οι πραγματογνώμονες που διορίζονται από το δικαστήριο παρέχουν σ' αυτό πραγματογνωμοσύνη, στον βαθμό που είναι αναγκαία, για τη διακρίβωση ή τη διευκρίνιση των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται κατά τη διαδικασία.

Τα περιφερειακά δικαστήρια και τα εμποροδικεία τηρούν κατάλογο των πραγματογνωμόνων οι οποίοι μπορούν να διορίζονται από τα δικαστήρια, καθώς και κατάλογο των νομικών προσώπων, ινστιτούτων, οργανισμών και κρατικών φορέων που διαθέτουν άδεια άσκησης καθηκόντων πραγματογνώμονα (στο εξής: κατάλογος νομικών οντοτήτων). Οι κατάλογοι δημοσιεύονται στους ιστότοπους των δικαστηρίων.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρεί έναν ενιαίο ηλεκτρονικό κατάλογο των πραγματογνωμόνων οι οποίοι μπορούν να διορίζονται από τα δικαστήρια, στον οποίο οι πραγματογνώμονες είναι ταξινομημένοι κατά ειδικότητα, καθώς και κατάλογο νομικών οντοτήτων για ολόκληρη την επικράτεια της Δημοκρατίας της Κροατίας, και δημοσιεύει αμφότερους τους εν λόγω καταλόγους στον [ιστότόπό του](#).

Η διαδικασία για την καταχώριση πραγματογνώμονα στον κατάλογο κινείται με αίτηση που υποβάλλεται στον πρόεδρο του περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου στο οποίο την περιφέρεια ανήκει ο τόπος κατοικίας του αιτούντος ή η έδρα του νομικού προσώπου. Οι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών που έχουν υπογράψει τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο οι οποίοι δεν διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία της Κροατίας υποβάλλουν την αίτηση για την καταχώρισή τους στο περιφερειακό δικαστήριο του Ζάγκρεμπ ή στο εμποροδικείο του Ζάγκρεμπ. Αν ο υποψήφιος για καταχώριση στον κατάλογο πληροί τις προϋποθέσεις, ο πρόεδρος του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου παραπέμπει τον υποψήφιο για εξέταση των γνώσεων του σχετικά με τη δομή του δικαστικού συστήματος, τη δημόσια διοίκηση και τη νομική ορολογία, πριν αποφασίσει ως προς την καταχώρισή του στον κατάλογο πραγματογνωμόνων. Η εξέταση διενεργείται από τις εξεταστικές επιτροπές των περιφερειακών δικαστηρίων, στις οποίες συμμετέχουν ένας δικαστής του εκάστοτε οικείου δικαστηρίου ως πρόεδρος και δύο δικαστές του εκάστοτε οικείου δικαστηρίου ως μέλη. Οι υποψήφιοι για θέση πλήρους απασχόλησης οι οποίοι διαθέτουν πτυχίο νομικής δεν υποχρεούνται να υποβληθούν στην εξέταση. Οι υποψήφιοι για καταχώριση στον κατάλογο οι οποίοι επιτυγχάνουν στην εξέταση παραπέμπονται από τον πρόεδρο του εκάστοτε οικείου δικαστηρίου για να παρακολουθήσουν πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης, το οποίο διοργανώνεται από επαγγελματική ένωση δικαστικών πραγματογνωμόνων. (Ωστόσο, οι ειδικοί εγκληματολόγοι που διαθέτουν εν ισχύ άδεια άσκησης επαγγέλματος, καθώς και οι υπάλληλοι που ασκούν καθήκοντα πραγματογνώμονα σε ινστιτούτα, οργανισμούς και κρατικούς φορείς δεν υποχρεούνται να παρακολουθήσουν πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης σε τομείς για τους οποίους τα εν λόγω ινστιτούτα, οργανισμοί και κρατικοί φορείς διαθέτουν άδεια άσκησης καθηκόντων πραγματογνώμονα.)

Μετά την ολοκλήρωση της επαγγελματικής επιμόρφωσης και τη συγκέντρωση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την επιλεξιμότητα του υποψηφίου να καταχωριστεί στον κατάλογο πραγματογνωμόνων ή σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων για την ανάληψη από τον υποψήφιο καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα, ο πρόεδρος του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου εκδίδει απόφαση επί της αίτησης του υποψηφίου. Οι πραγματογνώμονες, φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, πρέπει να είναι ασφαλισμένοι καθ' όλο το διάστημα που ασκούν καθήκοντα πραγματογνώμονα. Αποδεικτικά στοιχεία για τη σύναψη σύμβασης ασφάλισης αστικής ευθύνης (ασφαλιστήριο συμβόλαιο) υποβάλλονται στον πρόεδρο του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου πριν από την καταχώριση του υποψηφίου στον κατάλογο, καθώς και κάθε επόμενο έτος διάρκειας της περιόδου καταχώρισης στον κατάλογο ή της άδειας.

Οι πραγματογνώμονες καταχωρίζονται στον κατάλογο για θητεία τεσσάρων ετών. Οι νομικές οντότητες, τα ινστιτούτα, οι οργανισμοί και οι κρατικοί φορείς λαμβάνουν άδεια άσκησης καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα για περίοδο τεσσάρων ετών.

Ο διορισμένος πραγματογνώμονας ορκίζεται ενώπιον του προέδρου του δικαστηρίου που τον διόρισε ως πραγματογνώμονα.

Μετά τη λήξη της περιόδου για την οποία έχει διοριστεί, καταχωρισμένος στον κατάλογο πραγματογνώμονας μπορεί να διοριστεί εκ νέου για περίοδο τεσσάρων ετών, ενώ νομική οντότητα, ινστιτούτο, οργανισμός ή κρατικός φορέας μπορεί να λάβει εκ νέου άδεια άσκησης καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα. Η αίτηση για τον εκ νέου διορισμό ή την εκ νέου χορήγηση άδειας υποβάλλεται το αργότερο 30 ημέρες πριν από τη λήξη του τρέχοντος διορισμού.

Η καταχώριση πραγματογνώμονα στον κατάλογο ανακαλείται (προσωρινά) από τον πρόεδρο του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου: αν το ζητήσει ο πραγματογνώμονας,

αν ο πραγματογνώμονας αλλάξει τόπο κατοικίας, αν διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την καταχώριση του πραγματογνώμονα ή αν διαπιστωθεί ότι έχουν παύσει να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τον διορισμό του πραγματογνώμονα,

αν, βάσει τελεσίδικης απόφασης της αρμόδιας αρχής, ο πραγματογνώμονας κηρύχθηκε ακατάλληλος να ασκεί τα καθήκοντά του στον τομέα για τον οποίο έχει διοριστεί,

αν ο πραγματογνώμονας στερήθηκε τη δικαιοπρακτική του ικανότητα με τελεσίδικη απόφαση,

αν ο πραγματογνώμονας καταδικάστηκε για ποινικό αδίκημα που συνιστά κώλυμα στην ανάληψη δημόσιων καθηκόντων,

αν ο πραγματογνώμονας εκτελεί τα καθήκοντά του κακόπιστα ή αμελώς,

αν ο πραγματογνώμονας δεν υποβάλει, μέχρι την εκπνοή της σχετικής προθεσμίας, απόδειξη της σύναψης σύμβασης ασφάλισης της ευθύνης του από την άσκηση καθηκόντων καταχωρισμένου πραγματογνώμονα,

αν ο πραγματογνώμονας παραβιάζει τις διατάξεις περί του απορρήτου των όσων περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Ο πρόεδρος του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου διαγράφει οριστικά τον πραγματογνώμονα από τον κατάλογο αν ο πραγματογνώμονας εκτελέσει καθήκοντα διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα μετά τη θέση σε ισχύ της διάταξης περί προσωρινής άρνησης ή απαγόρευσης της άσκησης των καθηκόντων του.

Οι πραγματογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων των νομικών οντοτήτων που έχουν άδεια άσκησης καθηκόντων διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα, υποχρεούνται να γνωστοποιούν αμέσως κάθε αλλαγή στα στοιχεία τους στο δικαστήριο που τους καταχώρισε στον κατάλογο ή που τους χορήγησε την άδεια. Το δικαστήριο υποχρεούται να καταχωρίσει αμέσως τις εν λόγω αλλαγές στους καταλόγους στους οποίους καταχωρίζονται οι πραγματογνώμονες και οι νομικές οντότητες που μπορούν να διορίζονται από τα δικαστήρια.

II. Προσόντα των πραγματογνωμόνων

Το διάταγμα για τους διοριζόμενους από το δικαστήριο πραγματογνώμονες (Επίσημη Εφημερίδα 38/14, 123/15, 29/16 διορθωτικό και 61/19) καθορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τον διορισμό, τα δικαιώματα και τα καθήκοντα των διοριζόμενων από το δικαστήριο πραγματογνωμόνων.

Πρόσωπο μπορεί να αναλάβει καθήκοντα διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα αν πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Κροατίας, κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,
2. είναι ικανός να εκτελεί τα καθήκοντα διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα,
3. μετά την ολοκλήρωση των κατάλληλων σπουδών, έχει αποκτήσει σχετική επαγγελματική εμπειρία, και συγκεκριμένα:
  - 8 τουλάχιστον ετών, αν διαθέτει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης,
  - 10 τουλάχιστον ετών, αν διαθέτει πτυχίο ανώτερης ή ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης,
  - 12 τουλάχιστον ετών, αν έχει ολοκληρώσει την κατάλληλη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δεν υπάρχει σχετικό πτυχίο ανώτερης ή ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης, ή πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή μεταπτυχιακός τίτλος ειδίκευσης,
4. έχει επιτύχει στην εξέταση γνώσεων σχετικά με την οργάνωση του δικαστικού συστήματος, τη δημόσια διοίκηση και τη νομική ορολογία,
5. έχει ολοκληρώσει επιτυχώς επαγγελματική επιμόρφωση όπως ορίζεται από την οικεία επαγγελματική ένωση,
6. διατηρεί σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης για την εκτέλεση των καθηκόντων διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα,
7. έχει αποκτήσει τους τίτλους που αφορούν τους τομείς ειδίκευσής του,
8. δεν υφίσταται κώλυμα στην ανάληψη από το εν λόγω πρόσωπο δημόσιων καθηκόντων.

Η διάρκεια της επαγγελματικής επιμόρφωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Οι επαγγελματικές ενώσεις υποχρεούνται να διορίζουν εκπαιδευτές για την επαγγελματική επιμόρφωση. Καταχωρισμένος πραγματογνώμονας μπορεί να διοριστεί εκπαιδευτής αν διαθέτει τουλάχιστον πενταετή εμπειρία στην άσκηση καθηκόντων διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα. Ο κατάλογος των εκπαιδευτών πρέπει να υποβληθεί στα περιφερειακά δικαστήρια και τα εμποροδικεία. Η ικανότητα υποψηφίου (ο οποίος έχει παραπαιφθεί για επαγγελματική επιμόρφωση) να ασκεί τα καθήκοντα διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα κρίνεται με βάση την έκθεση για την επαγγελματική επιμόρφωση την οποία παρακολούθησε ο αιτών. Εντός ενός μήνα από την ολοκλήρωση της επαγγελματικής επιμόρφωσης, η οικεία επαγγελματική ένωση καλείται να καταρτίσει έγγραφη γνωμοδότηση σχετικά με την επιτυχία της επιμόρφωσης του υποψηφίου και την ικανότητά του να ασκεί τα καθήκοντα διορισμένου από το δικαστήριο πραγματογνώμονα, βάσει έκθεσης που συντάσσεται από τον εκπαιδευτή που ανέλαβε την επιμόρφωση του υποψηφίου. Η οικεία επαγγελματική ένωση υποχρεούται να αποστείλει την εν λόγω έκθεση στον πρόεδρο του οικείου περιφερειακού δικαστηρίου ή εμποροδικείου.

Οι ειδικοί ιατροί πληρούν τις προϋποθέσεις για την καταχώρισή τους στον κατάλογο αφού επιτύχουν στην εξέταση για την ειδικότητα.

Οι νομικές οντότητες είναι επιλέξιμες για την ανάληψη καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα:

αν είναι επίσης καταχωρισμένες στο πεδίο της ειδίκευσής τους για συγκεκριμένο τομέα,

αν οι υπάλληλοί τους έχουν καταχωριστεί στον κατάλογο πραγματογνώμωνων για τον τομέα για τον οποίο ζητείται άδεια,

αν διατηρούν σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης για την εκτέλεση καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα.

III. Αμοιβή των πραγματογνώμωνων

Στις δικαστικές διαδικασίες, οι πραγματογνώμονες επιλέγονται κατά βάση από τον κατάλογο καταχωρισμένων πραγματογνώμωνων.

Οι διορισμένοι από το δικαστήριο πραγματογνώμονες δικαιούνται αμοιβής και αποζημίωσης για τα έξοδά τους. Το ποσό της αποζημίωσης καθορίζεται κατά περίπτωση από το δικαστήριο σύμφωνα με ειδικό τιμολόγιο για την αποζημίωση των εξόδων και τις αμοιβές των διοριζόμενων από το δικαστήριο πραγματογνώμωνων. Το εν λόγω τιμολόγιο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κανονισμού για τους διοριζόμενους από το δικαστήριο πραγματογνώμονες. Ο διορισμένος από το δικαστήριο πραγματογνώμονας αποζημιώνεται για την πραγματογνωμοσύνη του μετά την ολοκλήρωσή της.

IV. Ευθύνη των πραγματογνώμωνων

Οι διοριζόμενοι από το δικαστήριο πραγματογνώμονες, φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, πρέπει να είναι ασφαλισμένοι καθ' όλο το διάστημα που ασκούν καθήκοντα πραγματογνώμονα. Το ελάχιστο ποσό ασφαλιστικής κάλυψης της ευθύνης από την άσκηση καθηκόντων δικαστικού πραγματογνώμονα είναι οι 200.000,00 HRK (περίπου 26.807,50 EUR) για τα φυσικά πρόσωπα και οι 500.000,00 HRK (περίπου 67.018,74 EUR) για τις νομικές οντότητες.

Πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ ή της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορεί να είναι ασφαλισμένος για την άσκηση των καθηκόντων πραγματογνώμονα στη χώρα καταγωγής του.

V. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες πραγματογνωμοσύνης

Ο διορισμός των πραγματογνώμωνων ρυθμίζεται από δικονομικούς κανόνες, δηλαδή από τον κώδικα πολιτικής δικονομίας και τον κώδικα ποινικής δικονομίας.

VI. Διορισμός πραγματογνώμωνων

Οι διοριζόμενοι από το δικαστήριο πραγματογνώμονες διορίζονται, κατόπιν αίτησης διαδίκου ή αυτεπαγγέλτως, σε συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία, όταν υπάρχει ανάγκη να διεξαχθεί πραγματογνωμοσύνη για να διακριβωθούν ή να διευκρινιστούν τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά.

VI.1 Έκθεση πραγματογνωμοσύνης

Η μορφή των πορισμάτων και των γνωμοδοτήσεων των διοριζόμενων από το δικαστήριο πραγματογνώμωνων δεν είναι καθορισμένη. Το δικαστήριο καθορίζει αν ο πραγματογνώμονας θα παρουσιάσει τα πορίσματα και τη γνωμοδότησή του μόνο προφορικά κατά την ακροαματική διαδικασία ή αν θα τα υποβάλει εγγράφως πριν από αυτήν. Το δικαστήριο τάσσει εγγράφως προθεσμία για την υποβολή των πορισμάτων και των γνωμοδοτήσεων, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 60 ημέρες. Ο πραγματογνώμονας πρέπει πάντοτε να διατυπώνει τη γνώμη του. Το δικαστήριο κοινοποιεί στους διαδίκους έγγραφη έκθεση με τα πορίσματα και τη γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα το αργότερο 15 ημέρες πριν από την ακροαματική διαδικασία κατά την οποία θα συζητηθούν τα πορίσματα.

VI.2 Ακροαματική διαδικασία

Το δικαστήριο μπορεί να θέσει ερωτήσεις σχετικά με τα πορίσματα του πραγματογνώμονα κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας.

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Εξέυρεση πραγματογνώμονα» από σημεία επαφής ανά χώρα που επιλέχθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Εμπειρογνωσίας και Εμπειρογνώμωνων (European Expertise & Experts Institute – EEEI).

Τελευταία επικαιροποίηση: 10/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.